

har betraktat viljans frihet ifrån
den moraliska synpunkten; men det
tål ännu, att betrakta viljan i fysiskt och
psykiskt hänseende. Det tål ännu att
undersöka, huruvida viljan är obero-
ende af sina organer, samt: Psykiskt
hänseende, huruvida viljan är obero-
ende af de äfriga själsförmågenheterna.
Denna undersökning tyckes vittills
vara mer än mycket försummas, både
af fysikologer, psykologer, och moralfi-
losofer.

1755, Summan af våra undersökningar hafva uti följande delar af denna afhandling blifvit framställda. Vi hafva liksom genom speculation, utan genom reflection af egna och andras kunskor Kommit till följande resultat. Fjerdtas i Fysik, Psykik och moraliskt hänfende den Herrskande principen, den Mäktigaste Själförmågan, den positiva fria och sjelfständiga, kraften, som beaktas i fysiska och endå hela organismen, i Metafysik hänfende hela Själen.

1746. I moraliskt hänseende är hjertat
den källa, ur vilken både ond och god
uppfattas, och fördes sig till de öfriga sjä-
lformågenheterna. Om hjertat är
ondt, så är hela människans ond, om
aktja viljan vore så god, som en
Engels vilja. Den guda viljan kan så-
vitt inte bestämma ömhetssakernas mo-

raliska karaktär, eller göra människans
rättfärdig inför Gud. Filosofen förhåller
sig, att det guds kommande efren förnuftet
till viljan, och lygnerbaras sig der såsom
en god vilja. Denna guda eller moraliska
vilja skulle nu efter filosofens förmenan-
de bestämma människans moraliska
karaktär. Men det är ju i denna punkt
som filosofen har af sig fristående Egen-
rättfärdigheten, blifvit framliget be-
dragen.

737. Och uti detta hjälpsbedrägeri pruf-
va denna världens wise, (Ären icke
många wise kallade Paulus) emedan
de samla uti mörker och moraliske för-
blindelse. De känna icke sitt hjertas djup-
vursta tillstånd. Lagen har allvrig påskot-
nist eller kunnat intränga så djupt
i deras förhållande hjertans all-
tids, att kunnat i dess upmärksa all be-
rä-
de kunnat få ett klarare medvetande
af sitt hjertas förderfne tillstånd. Detta
inbetraktande, eller denna uplysning för-
klarar ingen som anger lycka, och vilken
anger ingen försoning emot.
1738. Hufvudsyftet af kusterfrå-
dåran är alltså denna. Menne-
sken af uti sitt naturliga tillstånd i djef-
vens värld. (alla äro af naturens upre-
des barn). Denna djefvulens må-
i menne-
iken fruktar Gud, icke älskar.